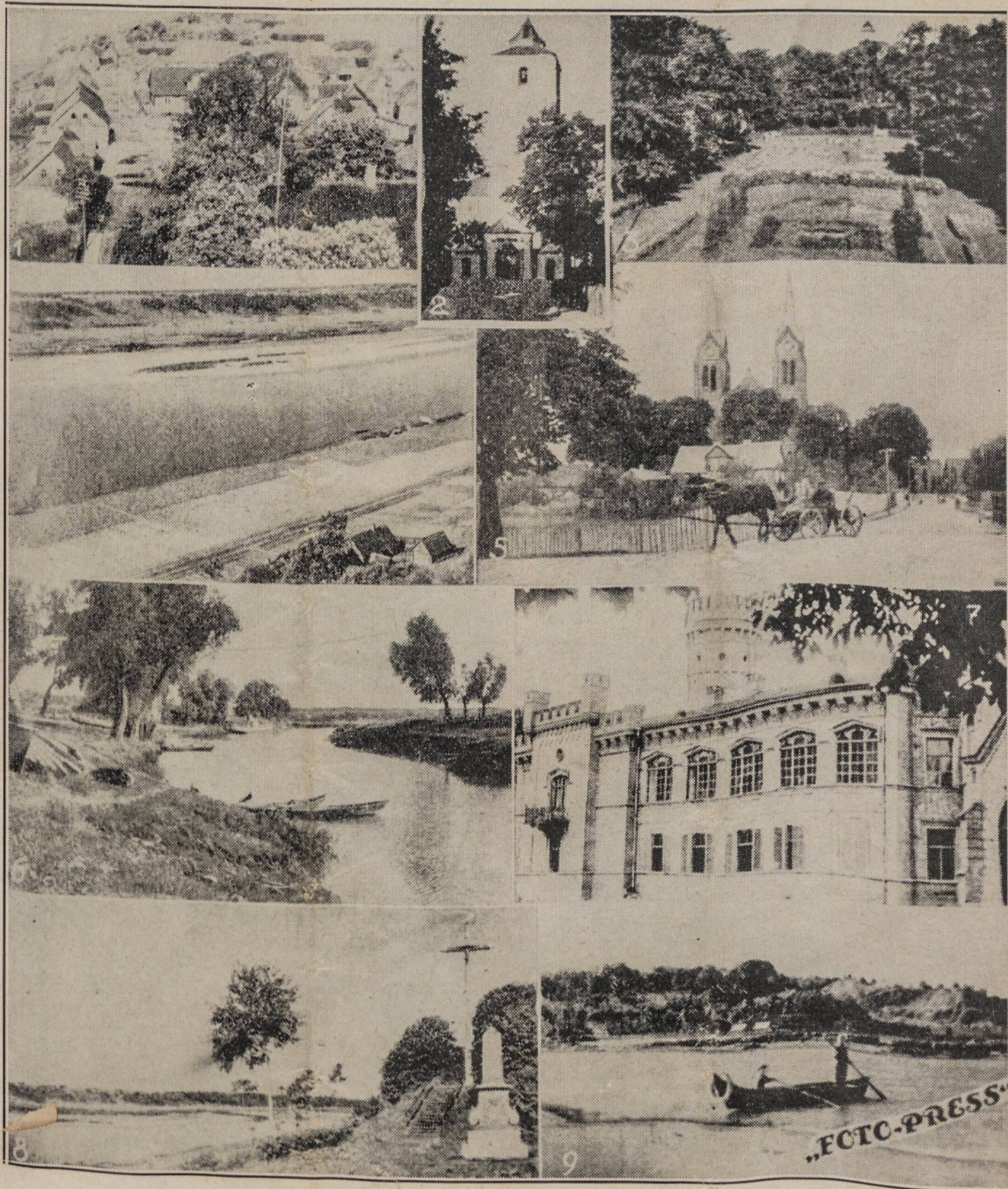

MARGUTIS

Lietuvos Upių Tėvo Nemuno Krantai, Kur Skamba Liaudies Dainos.

VOL. XVII, NO. 19

Spalių-October 15tą, 1944 m.

KAINA 10c

MARGUTIS

PUBLISHED SEMI-MONTHLY ON THE

15th and 30th

ANTANAS VANAGAITIS

Editor - Publisher

Entered as second - class matter at the post office at Chicago, Illinois, May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 YEARLY. 10c a copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 South Western Avenue,
Chicago, Illinois
PHONE GROVEHILL 2242

Phone CANal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Atdara dienomis ir vakarais
nuo 1 — 3 ir 7 — 8 vakare,

Rezidencija: 3241 W. 66th Pl.

Telephone REPUBLIC 7868

Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį

DR. A. J. GUSSEN**DANTŲ GYDYTOJAS**

Ofisas Ciceroj:

1410 So. 49th Court

Atdara dienomis ir vakarais

Phone Cicero 4854-W

Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį

ANTANAS B. PETKUS

Laidotuvių Direktorius **ANTANAS B. PETKUS** įrengė naują,
moderšką koplyčią Chicagoje, Marquette park kolonijoj, prie 68-tos
ir South Western Avenue.

6812 So. Western Avenue

Tel. GROVEHILL 0142

Antrą laidojimo įstaigą dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 South 50th Avenue

Telephone Cicero 2109

ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVES
KAREIVIŲ MOTINAS

PETICIJOS BUS VEŽAMOS SPALIŲ MĖNESI

Štai jau artėja laikas vežti Peticijas su parašais pas
Prezidentą Rooseveltą į Washingtoną. Ta kelionė į
Washingtoną bus Spalių mėnesio pabaigoje.

Kaip yra numatyta, peticijas prašančias Presiden-
tą Rooseveltą užtarti Lietuvos nepriklausomybę presi-
dentui įteiks Lietuvių Kareivių Motinų Delegacija —
Lietuvių motinų, kurios išleido savo sūnus kariauti už
teisingą taiką ir mažų tautų laisvę. Motinų, kurių vyrai
perka karo bonus ir savo sunkiu darbu gamina karo
ginklus prieš nugalėjimui teisingai taikai pasaulyje
įsteigti.

Kurios tik motinos gali, turinčios vieną, du, tris
ar daugiau sūnų ir dukterų karinėje tarnyboje, arba
kurios jau turi auksinę žvaigždutę, kurios sūnus jau žu-
vo, prašomos dėtis į tą delegaciją ir važiuoti.

Svarbu pastebėti, kad gali važiuoti ir kareivių žmonos
kurių vyrai kariauja, kurios gali iš darbo išlikti.

Dabar, kada bolševikai, mūsų pastangomis išgel-
bėti, apsisukę gryžę žudo, naikina, tremia Lietuvos
žmones, mes turime dėti pastangas važiuoti per Ameri-
kos Prezidentą įieškoti savo senajai tėvynei Lietuvai už-
tarimo.

Kiekvieną Lietuvė kareivių motina arba kareivio
žmona privalo jausti savo pareigą šituo budu prisidėti
prie Lietuvos laisvės gynimo!

LVS skyriai, SLA kuopos, Sandaros kuopos, pas-
kiri klubai, draugijos, chorai, rinkit savo kolonijose po
dvi-tris motinas ar žmonas galinčias važiuoti, ypač iš
rytinių valstijų, iš kur nuvažiavimas į Washingtoną
nebrangus, ir praneškite apie tai, su delegacijų vardais
ir adresais, Lietuvių Motinų Delegacijos Komisijai:

MRS. ONA BIEŽIS,

3241 West 66th Place, Chicago, Illinois

Taipgi kartu pranešti Lietuvai Vaduoti Sąjungos
Centrui, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, dele-
gacijų pilnus vardus ir adresus.

Svarbu, kad delegatės važiuodamos dėvėtų ant krūti-
nės tiek žvaigždučių kiek turi karinėje tarnyboje vyrų.

Atsilankyti pas Prezidentą ir sugrįžti rytinių valsti-
jų moterys galės tą pačią dieną.

Motinos ir žmonos Lietuvių kareivių, atsiliepkite
greitai ir ruoškimės ton svarbion kelionėn!

Lietuvių Kareivių Motinų Komisija: —

ONA BIEŽIENĖ, Chicago, Ill.;**STEFANIJA DOUVAN-CIURLIONYTĖ,**

Detroit, Mich.

HYPATIJA YCIENĖ-ZIURIENĖ,

Cleveland-Lakewood, Ohio.

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs

Rašo J. Žilevičius, L. M.

METAI NUO MIRTIES KOMP. STASIO ŠIMKAUS

Šių metų spalio mėn. 15 d. suėjo metai kai gabusis mūsų kompozitorius Stasys Šimkus, persiskyrė su šiuo pasauliu. Metai praslinko nuo jo mirties, bet platesnių žinių dėl ko jis mirė, taip ir iki šiol nepasisėkė gauti. Tos žinios kurios mus pasiekė apie jo mirtį yra labai neaiškios. Dėl jų kilo visokių kalbų: vieni įtarinėjo būk jį vokiečiai nužudę; kiti—būk grįžtant jam į namus, užmiestyje, nakties metu, buvęs užpultas ir sužeistas; kiti kas tai iš "požemio" — būk jį norėję nužudyti, būk jis veikęs prieš juos; dar kiti (gavau nuo asmens laišką, kuriame buvau rašęs prašydamas suteikti jį tam tikrus paduotus klausimus atsakymą, kuris vėlioni gerai pažinojo) — būk jis gyvenęs Amerikoje, slapta čia atvykęs; — pastarasis jį matęs visai arti prie "buso" stoties, tik St. Šimkus vengęs su juo susitikti. Delto nesikalbėję. Ar bent viena tų suminėtų žinių yra tikra, niekas negal šiandien pasakyti, iki negausime tikresnių žinių. Viena yra aišku, jog jo mirtis vis tik iki šiol mums yra misteriška ir turime tenkintis, kas mums

buvo iš Lietuvos pranešta, butent:

Stasys Šimkus mirė Kaune, Savitarpinės Pagalbos Ligoninėje, po operacijos, 1943 m., spalio 15 d., 5:15 valandą ryte. Palaikai sekančią dieną buvo nugabenti į Iglulos bažnyčią ir ten 9 val. ryto atlaikytos už vėlionies sielą pamaldos. Pamaldų laike giedojo Julius Štarkos vedamas choras, Vladislava Grigaitienė, Al. Kutkus ir J. Mažeika (operos solistai), vargonais griežė operos dirigentas V. Marijošius. Iš Iglulos bažnyčios palaikai buvo nuvežti į Kauno Muziejų, o iš ten nuvelyti į kapines.

... Tiesa, sunku kraujuose permirktoje Lietuvoje šiandien ieškoti apie pavienio asmens mirties priežastis, kuomet tūkstančiai į dieną, bet vis tik St. Šimkus buvo mūsų jaunutėje muzikos kultūroje pažiba, anot kan. kun. J. Tumo — briliantukas, tat visgi bandysime, ieškosime visokiais būdais žinių iki sužinosime, kurio mis galėtumėm patikėti.

Stasys Šimkus mums buvo ypatingai brangus, nes jis buvo nepaprastų gabumų kupinas kuriuos naudojo muzikos kuryboje. Jis sugebėjo perduoti muzikoje tą jaunutelį, vos bekraunantį žiedelį pražydyti, tautine muzika pirmutinius žiedelius. Jis paprasčiausias kaimo liaudies melodijas apvilko kultūringos patobulintos, muzikos rūbais, kai būtų galima ją naudoti mūsų epokoje atsiektais muzikoje būdais; choris dainuoti, solo su piano pritarimu, piano solo. Tuo savo poelgiu Stasys Šimkus sudarė jam priklausanti tik vienam savotišką muzikos stilių, kurį suprato mūsų, vos tik pradėjusi susipažinti su tikruoju muzikos pasauliu, plačioji visuomenė.

(Bus daugiau)

A. A. MIRĖ JONAS V. GRAJAUSKAS-GRAY

Spalio 11 d., persiskyrė su šiuo pasauliu, Pittsburgh, Pa., žinomas lietuvis veikėjas, muzikas Jonas V. Grajauskas. Jis palaidotas spalio 14 d. su iškilmingoms pamaldoms St. Bernard's par. bažnyčioj. Vėlionis buvo gimes Lietuvoje, Vilkaviškio apskrity. Pittsburgh'e išbuvo 21 m. vargonininku Šv. Kazimiero Parapijoj ir vėliau 29 metus išbuvo Pittsburgh'o Apskričio vertėju. Mirė sulaukęs 71 m. amžiaus. Gyveno adresu, 3106 Wainbell Ave. Paliko žmoną Norą, dukterį Mrs. John Cummings, New Yorke ir du brolius: Vincą Baltimorėj ir Petrą, Philadelphijoj, ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus. A. a. Jonas Grajauskas buvo darbštus, gero būdo, nuširdus lietuvis ir priklausė prie lietuviškų organizacijų bei draugijų. Jaunystės laikuose, jis turėjo chorą, ruošė koncertus ir darbavosi lietuvybei. Ilsėkis mielasai tautietiš ir lai bus tau miela šios šalies žemelė, o anam pasauly, lai Viešpats suteikia tau amžiną ramybę!

MIRĖ WENDELL L. WILLKIE

Lietuvos Prietelis.

(Adv. Antano Olio kalba, pasakyta spalio 8 d., iš radio stoties WHFC, Margočio programoje).

Šiandie, visi radio programai ir visi laikraščiai praneša liudną žinią Amerikos visuomenei, kad mirė nuo širdies atakos, buvęs 1940 metais, Republikonų Partijos kandidatas į prezidentus, Wendell L. Willkie. Lietuviams ir Lietuvos nepriklausomybės bylai jo mirtis sudaro didelį nuostolį, nes Wendell L. Willkie buvo nuoširdus remėjas mažųjų tautų teisių, ir tikrai geidė Lietuvai nepriklausomos ir šviesios ateities. Aš tą galju tikrinti, nes su Wendell L. Willkie ypatiskai kalbėjaušiu šiuo Lietuvos reikalu, New Yorke, apie 8 mėnesiai atgal, kuomet lietuvių delegacija jį aplankė jo raštinėje. Į tą lietuvių delegaciją įėjo kun. Jonas Balkūnas, iš Maspeth, N. Y., Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sekretorius Dr. Matas Vinikas, laikraščio Vienybės redaktorius Juozas Tysliava, ir Chicagos veikėjas advokatas ass't Atty. General Juozas Grish. Nors tuomet dar tikrai nebuvo žinoma, kas bus statomas Republikonų Partijos kandidatu, į Suv. Valstijų prezidento urėdą, bet daugelis republikonų rėmė

Wendell L. Willkie kandidaturą. Wendell L. Willkie buvo garbės pirmininku Lithuanian National Relief Fondo, ir jo sutikimas užimti garbės vietą šiame Lietuvos šelpos darbe, — tais laikais, kada komunistinė propaganda vertė kalnus nuodų ant Lietuvos nepriklausomybės reikalo, — mums įrodė Willkie nuoširdų pritarimą, kad Lietuva išliktų nepriklausoma valstybė po šio karo. Mums, lietuvių delegacijai, besikalbant su juo Willkie pareiškė, kad jisai pilnai užstotų Lietuvos nepriklausomybę, jeigu ir taptų Suv. Valstijų prezidentu. Tad, nežiurint mūsų politinių įsitikinimų, mes, kaip lietuviai, kaip tie amerikiečiai, kuriems rupi, kad Lietuva būtų atstatyta nepriklausoma turime pripažinti, kad Wendell L. Willkie mirtis atėmė iš mūsų tarpo vieną iš įtakingiausių Lietuvos remėjų. Jo mirtis turėtų mums įrodyti, jog negalima atsidėti bile kuriam vienam asmeniui iškovoti Lietuvai laisvę, neprivalome pasiremti tik viena partija, ar viena organizacija, nes laikui bėgant viskas keičiasi. Tikrenybėje, Lietuvos nepriklausomybės reikalai nėra nei asmeninis nei partijos reikalas. Amerikos lietuvių širdyse, nežiurint jų politinių įsi-

kinimų, — nežiurint ar jie yra demokratų ar republikonai, — jų širdyse yra vienodas troškimas, kad Lietuva būtų atstatyta laisva, nepriklausoma šalis. Užtat Amerikos lietuviai privalo įieškoti Lietuvai pritarimo visur, nevien demokratų partijos eilėse, bet ir republikonų partijos vadų sąrašė. Turime dėti visas pastangas pakreipti įtakingus Amerikos politikus abiejose partijose, kad jie taptų prielankūs Lietuvos nepriklausomybės reikalui. Mes lietuviai, kurie dalyvaujame republikonų partijos eilėse tą darėme (ir darome) ir išgavome prielankius pareiškimus iš Wendell L. Willkie. Lietuviai, kurie dalyvauja demokratų partijos politikoje privalėtų tą patį daryti, ir tik tokiu būdu apsidrausime šiuo reikalu taip, jog nepaisant kuri partija laimėtų ar pralaimėtų rinkimuose, Lietuvos reikalas visvien bus laimėjęs. Einant šiuo Lietuvos nepriklausomybės obalsiu, lietuviai republikonai daro pastangas, kad republikonų partijos kandidatas į prezidentus gubernatorius Dewey, padarytų stiprų pareiškimą užstodamas Lietuvos nepriklausomybę. Ir štai, ką tik dabar man čia į radio stotį telefonavo lietuvių veikėjas Ass't. Atty. General

Lietuvių Delegacija per Wendell L. Willkie. Iš kairės į dešinę: J. Tysliava, Kun. J. Balkunas, Adv. Antanas A. Olis, W. L. Willkie, Dr. M. Vinikas ir Adv. J. Grish.

Juozas Grish, ir praneša, kad jisai tarėsi su Suv. Valstijų kongressmanu Busbey minėtais reikalais, ir kad kongressmanas Busbey sutiko pareikšti savo nusistatymą Lietuvos reikale, masiniame lietuvių susirinkime, kurie įvyks Marquette Park parapijos svetainėje, šeštadienio vakare, spalio 28 d., šiais lietuviams svarbiais reikalais yra rengiama masiniai susirinkimai ir kitose kolonijose. Westidėje, susirinkimas bus sekmdieny, spalio 29 d., Meldažio svetainėje, po piet., Roseland'o kolonijoje - Visų Šventų parapijos svetainėje, susirinkimas įvyks sekmdieny, lapkričio 5 d. O jungtinis, visų kolonijų masinis susirinkimas ir demonstracija nevien išrinkti dar vieną lietuvių teisėją, bet ir išgirsti ką Illinois valstijos gubernatorių Green žada Lietuvos kovai už nepriklausomybę, — tas didysis masinis susirinkimas įvyks Dariaus-Girėno Legionierių svetainėje, sekmdieny, spalio 22 d., 2:30 val. po pietų. Šiuose susirinkimuose lietuvių privalo kuo skaitlingiausiai dalyvauti, nežiūrint savo partijinių įsitikinimų, ir parodyti Amerikos politikos vadams, kad mūsų yra daug, ir kad mes suprantame svarbą ir reikšmę ateinančių rinkimų.

DĖDYTĖ JERONIMAS NERAŠO

P. S. Dėdytė Jeronimas išvyko į Michigano šeitą grybauti ir antis medžioti. Jisai žada tenai susitikti su Valerijonų, savo geru prieteliu, su A. Valašimu, su "Algirdu" ir kitais draugais. Gryž tik ant Visų Šventų. Lauksime jo kelionės aprašymo. Dėdytė Jeronimas yra pasidarbavęs nemažai už adv. Olį. Jis sužinojęs, kad Brooklynas, Newarkas, Clevelandas ir kitos kolonijos prisidėjo pinigiskai prie adv. Olio rinkimų vajaus, tai jis nori pakalbinti Detroito lietuvių ir abelnai Michigano, kad anie irgi prisidėtų kuom nors. Bet Detroitas pirmiausiai pasireiškė. Dr. Jonikaitis, pirmas paklojo šimtine del adv. Olio rinkimų vajaus. Taip ir kiti lietuvių aukavo. Tai ot, nežinia, ar Dėdytei Jeronimui pasiseks ką nors sumedžioti, sugrybauti... Delto šiame Nr., nebėra Dėdytės Jeronimo raštų. Jis tik prašė Redakcijos, kad būtų įdėta šis aprašymas iš laikraščio "VIENYBĖS", iš Brooklyno ką eina. Jo norą Redakcija pildė.

'OLIS FOR JUDGE'

Kaip jau žinoma, ateinančiuose rinkimuose, Chicagoje, municipalinio teisėjo pareigoms kandidatuoja mūsų tautietis, plačiai žinomas visuomenės veikėjas, adv. Antanas A. Olis.

Savaime suprantama, kad bet kurių rinkimų laimėjimas yra susijęs su gana stambiomis išlaidomis. Todėl Chicago lietuvių veikėjai, tai gerai suprasdami, jau seniai yra sudarę Olis for Judge komitetą, kuris rūpinasi gauti lėšų mūsų tautiečio kandidatūrai remti ir finansuoti.

Būdinga yra tas, kad gal būt pirmą kartą Amerikos lietuvių istorijoje šiam kilniam chicagiečių tikslui pasiekti, atsiliepė ir kitos mūsų kolonijos, sudarydamos panašius komitetus.

Kitų miestų ir valstybių lietuvių, aišku negali paremti Olis kandidatūros savo balsais. Bet jie gali jį paremti finansiniai. Olis arba dar vieno lietuvių laimėjimas teisėjo vietos Chicagoje būtų visų Amerikos lietuvių laimėjimas.

Ateivių karta yra daug atsilikusi mūsų gyvenime. Visa tai, ką mes šiandien turime — bažnyčios, organizacijos, spauda, svetainės — yra beveik vienu ateivių nuopelnas. Bet Amerikos lietuvių progresas negali sustoti ties šiais laimėjimais. Ateiviai jau yra išauginę ir išauklėję savo sūnus ir dukteris, kurie, būdami tikri amerikiečiai, privalo žengti pirmyn Amerikos politikoje.

Šiuo atveju Antano A. Olis žygis yra labai reikšmingas. Dabartinio kandidato į Chicago municipalinius teisėjus tėvas A. Olšauskas, kaip žinoma, buvo plačiai paskilbusio laikraščio, Lietuva, leidėjas. Jis yra išleidęs daug knygų, kurių dėka, apsišvietė anų laikų ateiviai. Tėvas Olšauskas padarė daugiau, negu jam sąlygos leido. Bet jo sūnus, Adv. Antanas A. Olis, Amerikoje gimęs ir augęs, čia išėjęs aukštuosius mokslus, šiandien yra pasiryžęs atlikti tai, ko ateivių karta visados pageidavo iš savo vaikų. Olis yra tipiškas jaunosios kartos veikėjas — pavyzdingas lietuvis ir geras amerikietis. Olis vykdo savo tėvo idealus: jis siekia didesnės įtakos Amerikos gyvenime, tuo keldamas visų lietuvių vardą.

Štai kodėl mes, rytuose, visa širdimi linkime Antanui A. Oliui laimėti šiuose rinkimuose. Bet vienu

linkėjimų neužtenka. Labai svarbu, kad rytinių valstybių lietuvių paremtų šį Olis žygį ir finansiniai. (Olis for Judge Komiteto adresas: 6755 South Western Avenue, Chicago 35, Ill.)

Tik vieni kitiems ištiesdami pagalbos ranka, Amerikos lietuvių gali būti sau ir savo tautai naudingi.

DEMobilizACIJA

Demobilizacija, — ką tas žodis reiškia? Tai yra paliosavimas kareivių iš kariuomenės. Kiekvienas tėvas, kiekviena motina, turi sūnų kariuomenėje laukia tos dienos, kada jis pargrįs namo. Bet New Deal administracija Washingtone nemano kareivius greit paliosuoti nuo trenybos net kada karas bus baigtas. Štai žodžiai Selective Service Director Hershey: "Nedaugiau kaštus laikyti kareivius kariuomenėje negu sudaryti naują valdžios įstaigą duoti jiems pagelbą". Tas įrodo kaip New Deal viršininkai galvoja.

Tom Dewey, Republikonų partijos kandidatas į Suv. Valstijų Prezidento urėdą nurodo, kad dabartinė administracija, nepaisant kiek ji praleido valdžios pinigų, nesugebėjo grąžinti gerus darbus darbininkams iki šis karas neprasidėjo. Nejau grįžtantieji kareiviai norės tokią valdžios, kuri siūlys "relief" vieton gerų darbų. Reikia pripažinti, kad spendinimas valdžios pinigų ir "relief" teikimas nesudaro sąlygas, kuriuose atsiratų pelningi ir geri darbai. Gerus ir pelningus darbus negalėsime rasti po karo jeigu New Deal administracija taip varžys produkciją po karo kaip ji varžė pirmo karo. Amerikos darbininkai ir grįžtantieji kareiviai todėl privalo reikšti išplėtimą industrijos, kad būtų galima Amerikoje kuodaugiausia pareminti radio, automobilių, refrigeratorių ir t. t. Šią idėją remia Tom Dewey ir Republikonų Partija. Todėl balsuodami už Dewey ir Bricker, netik užtikrinsite Amerikos darbininkams gerus darbus po karo, bet užtikrinsite kareivių motinoms ir tėvams, kad jų sūnai greičiau grįš namo iš karo lauko. (Skelbimas).

Prenumeruokite!

MARGUTIS

Sau ir Kitiems, Nes Margutis Yra Įdomus ir Lieuviškis Liaudies Dainelėmis ir Pasiskaitymais Pripildytas.

KONSULO P. DAUŽVARDŽIO ŽODIS PASAKYTAS PER STATION WHFC - MARGUCIO PROGRAMOJE - SPALIŲ-OCTOBER 13tą, 1944 M.

Kodel mes turime remti Community and War Fund bei jo vedamą rinkliavą? Todel, kad Community and War Fund ir jo vedama rinkliava yra mūsų.

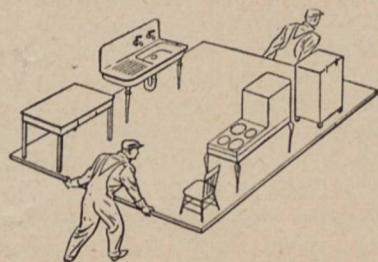
Community and War Fund yra žmonių organizacija žmonėms remti. Ji rūpinasi vietos nelaimingais žmonėmis, kurie yra karo iškankinti ir išblaškyti po įvairias šalis.

Šių pastarųjų tarpe yra ir tamstos broliai, giminės ir kaimynai lietuviai. Vieni iš jų be pastogės ir maisto bei drabužių skursia Lietuvoje, o kiti vargsta ir miršta ištrenime bei svetimų nelaisvėje.

Jie visi prašo ir laukia tamstos paramos. Prašomos paramos betarpai jiems suteikti negalima. Individualinio susiekimo karo metu nėra. Pašalpa, kuri siunčiama, turi eiti per atitinkamas valdžios pripažintas organizacijas.

Lietuvių tokia organizacija yra United Lithuanian Relief Fund of America — Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas. Šis fondas — lietuvių fondas — yra dalis visos Amerikos Karo Fondo, kuris dabar veda milžinišką vajų visame krašte, visiems aukščiaus primintiems reikalams. Jis, kartu su visais savo nariais, prašo tamstos ir visų kitų paramos žmonėms, kuris jos labai, labai yra reikalingi. Neatmeskite jų prašymo, aukok pagal savo išgalę, aukok biznyje, ofise, dirbtuvėje, ir namie. Kiekviena auka yra nuoširdžiai įvertinama fondų, o dar nuoširdžiau bus įvertinta tų kurie ja naudosis ir gal net nuo mirties apsaugos. Tad, lietuvi, remkite Community and War Fund, ir aukok jo vajui — aukok nuoširdžiai ir duosniai

TOLYN KRAUSTOSI . . .
JŪSŲ SENOJI VIRTUVĖ.
ŠTAI ATVYKSTA
NAUJOJI!

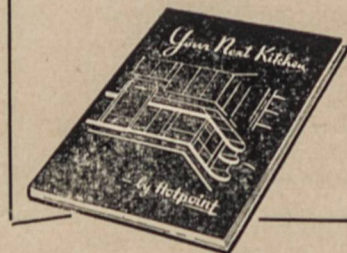

LEISKIT MUMS PADĖTI JUMS PLENUOTI JŪSŲ VIRTUVĘ RYTOJAUS (ateities)

Štai yra — Hotpoint įstaigos nauja knygutė kaslink plenavimo jūsų ateities virtuvės. Pripildyta idėjoms, kupina idomybės, štai praktikaline plenavimo rodykla, kuri nurodo kaip paruošti jūsų ateities virtuvę mėgiamiausioje vietoje jūsų name. Pripildyta paveikslais, aktualiais plenais, su daug visokių patarimų — matysit kaip galima sunaudoti geriausiai net mažiausią kambario dalelę, kaip spalvoj atsiekti pastovų gražumą ir parankumą iš įrengtų patogumų jūsų rytojaus (ateities) virtuvėje.

Po karo tai laikas įrengti —
be DABAR laikas plenuoti.

Paprašykite jūsų artimiausioje Commonwealth Edison Kompanijos Ofise dėl šios informatyvinės knygutės "Your Next Kitchen." Ji jūsų tik paprašius.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

NORS IR NEĖTIKĖTINAS ĮVYKIS, BET JIS TIKRAS.

Prancūzų karaliaus Karolio IX brolis Henrikas Valua (Valois) buvo pakviestas ir išrinktas lietuvių lenkų seimo Varšuvoje didžiojo Lietuvos kunigaikščio ir Lenkijos karaliū. Jis Lietuvą ir Lenkiją valdė labai trumpai, vos tik 5 mėnesius kaip Henrikas IV (1573-1574 m.). Tuo tarpu Henrikas sužinojo apie savo brolio karaliaus mirtį Paryžiuje, slapta, niekam nieko nesakęs išvyko Paryžiu ir ten užėmė savo brolio sostą kaip Henrikas III. Tą faktą čia suminiu dėl to, nes reikalingas šio rašto aiškesniam supratimui. Visa apie ką čia rašoma, kaip tai minimi vardai, pravardės; įvairios datos, vietos ir visa kita yra tikri ir delto čia suminėtas įvykis tuo labiau pasidaro įdomus.

— ★ —

1865 metais, Paryžiuje, gyveno senas 65 metų amžiaus Nathaniel Bach, ainy s žymaus kompozitoriaus J. S. Bach'o. Nathaniel gyveno be ypatingo užsiėmimo. Laiką leido išgylindamas į muziką ir kaip genialių ir žymių asmenų-muzikų palikuonis, ieškojo savo geniališko: rašė muzikos kurinius, skambino, bet tos jo kompozicijos kuriniai neturėjo pasisekimo. Uždarbis jam nebuvo reikalingas, nes jam užteko giminių palikimo ir delto ramiai, be jokio rūpesnio tęse dieneles, pasišventęs išimtinai muzikai.

Apsivedė jau gerokai pagyvenęs. Žmona neilgai gyveno, greit mirė palikdama sūnų Leoną. 1865 metais Leonas buvo 30 metų amžiaus vyras; energingas, sveikas jaunuolis. Nuo savo prabočių muzikų paveldėjo prie meno patraukimą tik ne prie muzikos meno; jis mėgo gražius paveikslus, gražią parcelianą, senoviškus baldus, knygas senas. Tiesa, jis nesišalino muzikos, bet pirmenybę jis suteikdavo ne muzikai pilnoje prasmėje to žodžio, bet muzikos padargams-instrumentams. Dėl tos priežasties Paryžiaus senienų prekiautojų tarpe, buvo susilaukęs pagarbos: buvo pripažintas senų itališkų smuikų žinovų, kurių jis turėjo nors ir nedidelį, bet gražų smuikų rinkinį. Nors tais laikais Paryžiuje buvo madą jaunų vyrų, kurie tik pajiegė ir pinigelių nesigailėjo, su balerinomis šampaną gurkšnoti, bet Leonas į tai nekreipė aty-

dos: Jis savo pinigų nesigailėjo supirkinėjimui savo skoniui atrandamų gražmenų.

Vieną kartą besigriozdamas senienų krautuvėse, kurių Paryžiuje yra ištisi kvartalai, užtiko seną spinetą (Spinetas yra iš senovės laikų lig ir dabartinio pianino prototipas). Turėjo vos 4 oktaves klavišų. Savo skambėjimo spalva panašėjo į mūsų kanklių balsą. Šiame krašte spinetas yra vadinamas, harpsichorai, virginal, couched harp ir tp. Spinetas buvo nepaprastai gerai išsilaukęs. Gerai patyrinęs įsitikino, jog spinetas yra galo XVI ar pradžios XVII amžiaus senumo. Prie to, spinetas savo išvaizda nepaprastai gražiai atrodė. Buvo įdėtas polisandro medžio dėžėje, o pats buvo padarytas iš šviesaus ąžuolo medžio, gražiai išpiauštyta ir įkristalizuota nepaprasto gražumo ornamentai. Iš pardavėjo sužinojo jog spinetas paeina iš Italijos. Kadangi kaina spineto buvo prieinama, Leonas nutarė jį nusipirkti norėdamas besitariančio tėvo gimtadienio proga padaryti tėvui didelį malonumą, žinojo, kad ir tėvas tokius dalykus mėgsta. Nutarta-padaryta: tėvo gimtadienio dienoje šis spinetas buvo jį namuose. Tėvas neapsakomai spinetų nusidžiaugė ir ištisą dieną negalėjo tuo spinetu atsidžiaugti. Kai tėvas pradėjo spinetą valyti, skambinti, stygas derinti, nuolatos vis šaukė sūnų Leoną, kad pasidalyti su juo savo pastebėjimais: tai spineto balsu, tai spineto formomis, tai stygų ištvėmingumu ir tp. Taip senasis Bach praleido visą dieną besitriušdamas apie spinetą ir vis ką nor naujo surasdamas. Lig mažas vaikas negalėjo spinetu atsidžiaugti: tai vienaip tai kitaip spinetą pastatydamas, tai skambindamas, tai vėl įdėdamas į dėžę ar išimdamas ir galų gale pasistatė jį savo miegamajam kambaryje šale lovos kad galėtų spinetą džiaugtis iki užmigs ir ryte-kai prabudęs akis atidarys. Spinetą bederindamas Bach surado viduje, po paskutiniojo klavišų dešinėje pusėje, mažutę lentelę, o kai nuvalė, rado įrašytus šiuos žodžius: "In Roma-Antonius Nobilis- Aprilis 1655". Suprantama, kad pas Bach po to, dar didesnis džiaugsmas pasireiškė ir ilgai pats vienas kartojo dirbėjo vardą. Bach žinojo, kad šis spinetų

dirbėjas buvo vienas žymiausių spinetų dirbėjų ir nebuvo jo džiaugsmui galo. Po didelio dienos nuovargio ir įspudžių, kai senasis Bach atsigulė poilsiui, ilgai negalėjo iš džiaugsmo užmigti. Ilgainiui, nuvargęs, užmigo stipriai ir giliu miegu.

Nakti sapnavo keistą sepną. Jam rodėsi, jog kas tai atidaręs jo miegamąjį kambario duris ir atėjęs pas jį. Bach tą svetį gerai matęs. Svetys atrodęs gražus vyras, apsirėdęs XVI amžiaus karališkam dvare primtais rūbais nešioti. Jaunuolis įėjęs, labai dvariokiškais manieromis, porą kartų nusilenkęs su didele pagarba prieš Bach ir nusiėmęs aukštą kepurę su dideliom plunksnom nuo galvos. Kiek pasišokėdamas, jis atėjęs be kepurės prie miegančio Bach lovos. Dar vieną kartą nusilenkęs, atsiprašęs už nelaukta atsilankymą ir sutrukdytą Bach ramybę. "Aiškinosi prieš mane lig prieš kokį karališko kraujo asmenį," Vėliau pasakojo senasis Bach. Sapne tą Bach jautęs visiškai natūraliai ir nejautes jokio išgąščio. Bach paklausęs to keisto svečio atsilankymo priežasties. Tasai jaunas vyras štai ką senajam Bach atsakęs:

"Šis spinetas kuris čia stovi, kada tai buvo mano nuosavybė. Prie šio spineto buvau begalo prisirišęs, kuomet juomi linksminau mano valdovo Henriko Trečiojo rūpesnius. Karalius tankiai dainuodavo savo daineles, o aš jam šiuo spinetu pritardavau. Ypatingai vieną dainelę karalius mėgo kurią buvo pats parašęs iš priežasties liūdesio ir ilgesio kokio tai brangaus jam asmens'..

Tuojaus šis jaunuolis patvirtiniui šių žodžių sėdęs prie spineto, jį atidaręs, pradėjęs dainuoti ir spinetu skambinti. Melodija buvusi nepaprastai sentimentališka, nepaprastai įspūdinga, o žodžiai buvę tiek graudingi, jog senasis Bach stipriai pravirkęs. Beverkdamas atsibudęs. Buvę 2 val. nakties. Užsidegęs šviesą, pažiūrėjęs į spinetą, visas buvę tvarkoje. Po tokio įspūdingo sapno ilgai negalėjęs užmigti. Skambėjo Bach ausyse girdėta muzika ir niekaip negalėjęs aprimti. Priešrytyje kiek nors užmigęs. Prabudino jį sūnaus balsas. Kai atmerkė akis, prie jo stovėjo sūnus Leonas.

— "Tėveli, man atrodo, kad tą garbingą spinetą teks iš tavęs atimti, jei tu net nakti neduodi ramybės. Tu savo amžiuje turi savęs nepamiršti, tu turi gerbti savo sveikatą".

— "Kaip tai?" — Labai nustebešenas Bach užklausė.

— "Tu gi grojai ant jo šianakt iki 2 val. Pribudinai iš miego visą namą. Manę irgi, bet tai menkniekis. Tu taip elgdamasis savo sveikatą žudai"...

— "Ar tu tikrai girdėjai? Ar tau nesivaidino? Gal tik taip rodėsi?" Susierzinęs klausė sūnaus.

— "Aš taip tą muziką girdėjau kaip tave dabar girdžiu. Nėra mažiausias abejonės. Apie tai gali tau pasakyti ir kiti gyventojai. Tik ar kad tai buvo naktis, ar gal tu suradi koką paslaptį, spinetas kur kas gražiau ir įspudingiau skambėjo, ne kaip mudu vakar drauge bebandydami ją skambinome."

Kiek pagalvojęs senasis Bach, prisiminė savo sapną. Sapnas pats per save nieko tokio ypatingo nesudarė: sapnuojama kai kada tokius sapnus, kad sunku juos nuo tikrovės atskirti, bet kad kitas asmuo girdėtų sapne girdimą muziką ir dar keli kiti asmenys, kurie nesapnavo apie muziką; čia tai jau kitas dalykas? Ši apystova vertė juodu giliau susirūpinti. Su malonumu tą visą Bach būtų pavadinęs haliucinacija ar telepatija ir negalvotų daugiau apie sapną, bet jį kas tai lig persekiojo. Jis buvo žmogus šalto būdo, viską ėmė rimtai ir nedėjo daug rūpesnio išsprendimui nesuprantamų žmogaus protui dalykų, bet jį sėkiojo neaiški paslaptis kurios norėjo atsikratyti, bet nepajiegė.

— "Kas čia?" — ūmai paklausė Leonas ištraukdamas iš po lovos didoką lapą gaidų popieriaus dvigubai sulenktą: "kompoziciją rašei?"

"Rodyk greičiau!" Sušuko tėvas imdamas gaidų popieriaus. Gaidų popierėje buvo pilna gaidų tokiame rakte kuriame jau tais laikais kai Bach gyveno, niekas neberašė-senobiniam. Virš gaidų buvo užrašyta gražia, visiškai nepažįstama, žodžiai vienur kitur gotiškai papuošti įvairiais išvingiavimais, kokios tai dainelės. Viršuje gaidų popieriaus dar ryškiau užrašyta: "Ar et paroles du Roy Henry" (-Arija ir žodžiai karaliaus Henriko). Senasis Bach peržvelgęs akim gaidas, pastebėjo lig pažįstamą melipidiją? Kiek pagal-

vojęs ir rimčiau įsiziūrėjęs į gaidas įsitikino jog melodija yra girdėtos dainelės sapne, kurią jam nepažįstamasis dainavo. Tėvas labai susierzino ir tik ištarė sūnui: "Perskai-tyk žodžius". Sūnus perskaitė. Tekstas buvo parašytas gryna senoviška prancūzų kalba, vartojama Henriko III laikais.

Po to senasis Bach apsakė sūnui visą savo sapną nuodugnai su visom smulkmenom. Taip pat pareiškė, kad šie žodžiai ir melodija yra tikrai tie patys, kuriuos sapne girdėjo. Del tokio senojo Bach pareiškimo sūnus labai nustebo, jis mane, kad tėvas umai apsirgo, turi pakilusią temperatūrą-klajoja, todėl nesąmonės kalba. Ilgiau kalbėdamasis su tėvu sūnus įsitikino, nors ir rodėsi, kad tėvas nesąmonės kalba, jog tikrai tėvas tą visą realiai pergyveno. Sūnus gerai pažinojo savo tėvą ir žinojo, kad jis niekuomet niekų nekalba ir yra labai rimtas žmogus. Pasitarę jiedu tarp savęs, nusprendė apie šį įvykį daugiau nebekalbėti ir niekam apie tai nesakyti. Numanė, kad niekas tam neįtikės, nes nepajiegs suprasti žmogui nesuprantamų dalykų, o šiaip tik pasijuoks iš to viso.

Sūnui išėjus, senasis Bach likęs vienas ilgai galvojo, pasiėmęs dar kartą popieriaus su gaidomis ir ilgai į jį žiūrėjo. Po kiek laiko nustebo ir nenorėjo savo akim tikėti: pasirodė, kad šis lapas yra jo paties kur ant pirmutiniųjų dviejų puslapių buvo jo paties surašyta nauja kompozicija, kurią buvo prieš porą dienų pradėjęs, o kitoje pusėje tų lapų buvo surašyta ši paslaptin- goji karaliaus dainelė. Po to, jiedu

dar daugiau nustebo. Ypatingai tuo, kad buvo tikrai užrašyta nepažįstama braiža ir jau nebevartojami, tais laikais prancūzų kalboje žodžiai. Ilgai galvojo ir priėjo išvados, kad vis tik kas nors turėjo tą padaryti: pamirkyti plunksną į rašalą ir taip realiai visą tai išrašyti popierėje.

Neabejotinai yra tikrovė prieš akis.

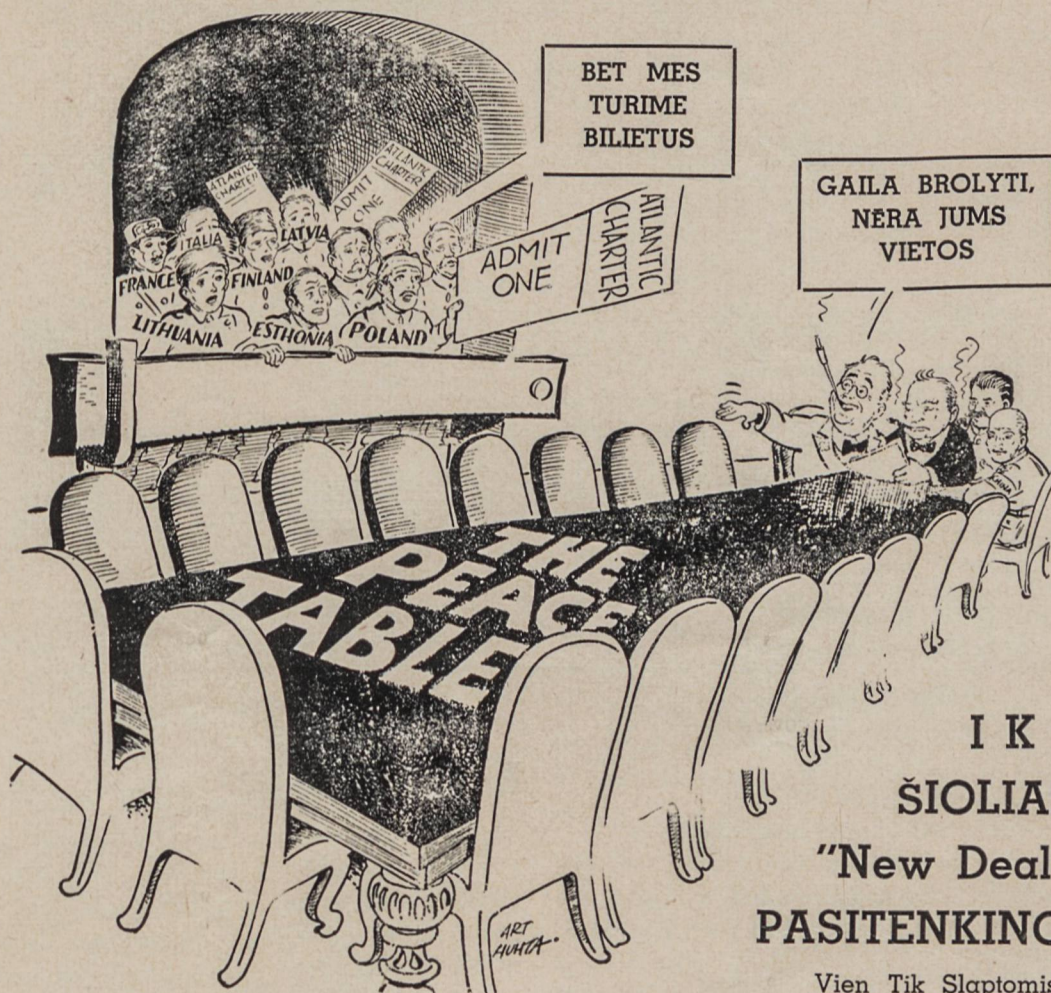
Senas Bach nuolat galvodamas apie pereitas nakties nuotikius pergyveno keistą jausmą: jautė lig kokį tai pasitenikinimą, bet apgaubtą liūdesiu, netikrovės neramumu ir ilgesiu. Nepajiegė jokių būdų šio reiškinio išsiaiškinti. Niekuomet savo gyvenime nebuvo susidūręs su tokia neišaiškinama padėtimi. Jo gyvenimo eiga buvo tokia iki šiol paprasta ir aiški ir netekdavo su niekuo susidurti kas jam būtų buvę neaišku ir nesuprantama. Senas Bach gylyiai buvo įsitikinęs, jog jo gyvenimo paprastumas, buvo vaisius jo gero ir garbingo būdo. Vis- kas kas jam atrodydavo įtartina, neaišku, stengdavosi iš kelio pašalinti ir ko panašaus vengė. Dabar jis ištikrųjų susirūpino, tikėjo, kad čia kas nors yra negero; tai ko jo labai branginamą širdies ramumą sudrumsti ir jautė, kad "kas tai" jau čia pat, arti-stovi už durų. Dūrys kiekvienoje minutėje gali prasi-verti ir tuolaik kas nors pro jį užgrius ant jo—kas bus toliau? Jis niekuomet nesibijojo mirties, bet čia buvo kas tai tokio virš visko, nepermaldujama šalto, baisaus, nelaukto. Pasidarė nervuotas ir neramus, nepajėgimas išsiaiškinti šio nuotikio jį nervino ir ardė jo ramybę.

(Bus daugiau)

Cia matome kandidato Olio "saines", kurios yra iškabin- tos nekuriuose gatvekariuose ir elevatorių linijose. Šios "signs" yra atspausdintos keturiomis spalvomis ir labai atkreipia žiu- rėtojų dėmesį.

PARDUOTI?

I K I
ŠIOLIAI
"New Deal"
PASITENKINO

Vien Tik Slaptomis

Tarptautinėmis Konferencijomis Prie Uždarytų Durų, Kurios

MAŽOMS TAUTOMS NEDUODA JOKIOS REPREZENTACIJOS.

Ar mes trokštame tokios sutarties prie taikos stalo, kurią padiktuos vien tik
keturios tautos? TIKRAI NE!!

Todel Balsuokit Už

TOM DEWEY Į PREZIDENTUS

Štai busimo Suv. Valstijų Prezidento Dewey pareiškimas dėl taikos sutarties:

BALSUOKIT
REPUBLIKONIŠKAI
LAPKRIČIO 7-tą.
IŠRINKIME

"Aš linkiu, kad po šio karo visos žmonijos
valia būtų taikos sutartyje pareikšta. Tokia
sutartis privalo būti svarstoma atvirai, pil-
noje šviesoje, visų pasaulio tautų žinioje".

TOM DEWEY ir BRICKER

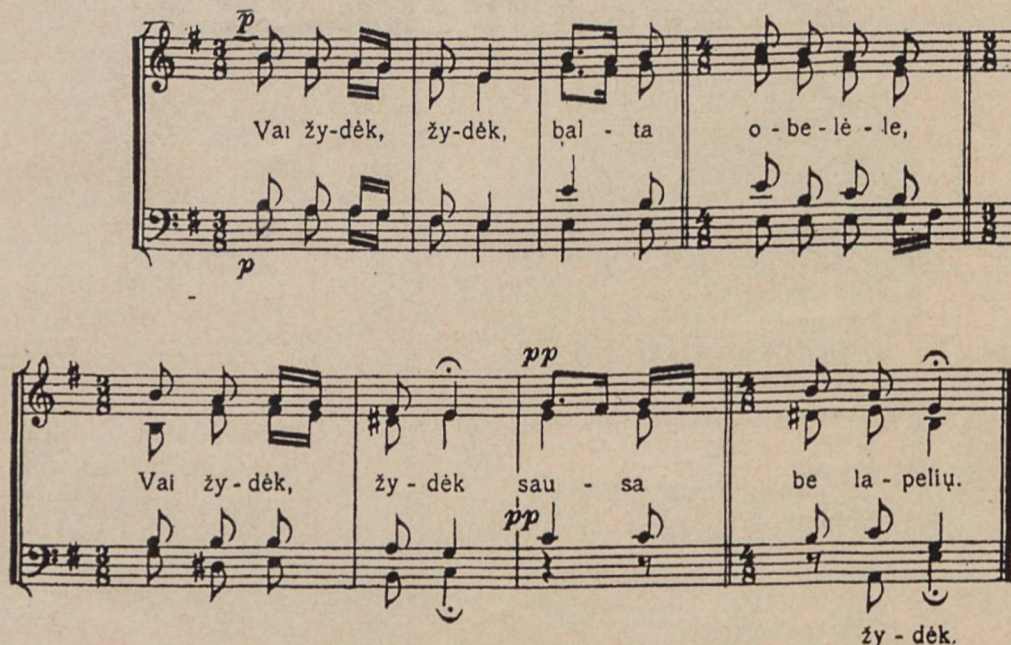
Prezidentu

Vice-Prezidentu

VAI ŽYDĖK, ŽYDĖK...

Liaudies daina

St. Šimkus

Vai kai man žydėt baltai obelėlei,
Vai kai man žydėt, sausai be lapelių?

Vėjalis supūs, žaliuosius lapelius,
Saulelė sukraus, baltuosius žiedelius.

DAINA APIE OLĮ

Mes, Chicagiečiai turim padirbėti,
Jei norim antrą teisę turėti.
Antaną Olį, gerą advokatą,
Rinkime kaip vienas, geri demokratai.
Oi liuli, liuli, liulyte liūti,
Linkime Oliui teisę būti...

Olis - lietuvis, tikras patriotas,
Už lietuvių stoja, kaip tas Galijotas!
Laisvę Lietuvai, stengias iškovoti,
Nepaiso savo laiką paaukoti.
Oi liuli, liuli, liulyte liūti,
Linkime Oliui teisę būti!

Kaip du teisę lietuviu turėsime,
Tai politikė, daug daugiau laimėsime.
Vienas demokratas, kit's republikonas,
Teiks jie užtarimą vargdieniams ir ponams.
Oi liuli, liuli, liulyte liūti,

Užtat mes būkim visi išmintingi,
Gelbėkim Oliui, visi rūpestingai.
Stokim pagalbon, kad pasidaruoti,
Kad savo tautiečiui daugel balsų duoti.
Oi liuli, liuli, liulyte liūti,

Lapkričio septintą, mes visi kaip vienas,
Kalbinkim balsuoti draugus visą dieną.
Advokatas Olis tinka būt teisėju,
Jis mums ir Lietuvai, bus ger's užtarėjas.
Oi liuli, liuli, liulyte liūti,

— K. YODELIS.

SENAS ATSIŠAUKIMAS...

Broliai, ne pasiduokime maskoliams!

Jau nuo daug metų ruskiai visomis
sylomis steigias mus, Lietuvius Katalikus,
ruskais ir pravoslaunais padaryti, o kad
tas jiems geriaus pavyktų, visų pirmu
mūsų valsčiuose įtaisė pradinės mokyklas,
„narodnomis“ vadinamas. Bet juogiai
tos mokyklos dar šiek-tiek priguli nuo
valsčių, ir kunigas tenai tankiai gali
nueiti, tai ruskiai, visados atvirai ir aiškiai
mūsų vaikų maskolinti negalėdami,
paskutiniame laike pradėjo visur statyti
kitokias mokyklapalaikias, vien tik popų
užveizdėjimui pavedamas, kaipo tai:
„cerkovnas“, „prichodskas“, „gramotos“,
„voskriesnas“ ir dar kitokiais įvairiais
vardais vadinamas. Į tokias mokyklas
kunigų suvisu neleidžia, nes tén vieni pra-
voslauni popai ir jų pagalbininkai nieko
kito nemokina, kaip tik maskoliškus
poterius, cerkvinius giedojimus ir viso
to, kas mūsų kudikius lengviaus prie
pravoslauno tikėjimo patrauktų ir į
tikrus maskoliukus juos perdirbtų.

K. Griniaus 1899 parašyto atsišaukimo pradžia (čia
1902 leidimas)

IŠMUŠA VALANDA!

APDENKIME SAVIŠKIUS LIETUVOJE

JIE MUSŲ PAGALBOS LAUKIA

Lapkričio 5 d. pradedamas ir iki lapkričio 20-tai tęsis vėjus nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms rubus ir avalynę Amerikoje rinkti — Clothing Campaign for Lithuania. Tai Amerikos valdžios užgirtas vienas budų nukentėjusiai Lietuvai gelbėti. (Kurie galite surinktuosius rubus palaikyti iki lapkričio 1 d., vėjų galite pradėti kada jums patogiau-sia.)

Nuo karo nukentėjusioms kitoms valstybėms tų tautų žmonės ir nuoširdūs amerikiečiai ta kryptim jau seniai veikia. BALF (Bendras Amerikos Lietuvių Fondas) tėra jauna šalpos įstaiga. Bet jai lemta atlikti didelį darbą. Norint prilygti jau seniai veikiančioms kitų tautų šalpos įstaigoms, mums, lietuviams teks sunkokai padirbėti.

Darbas pradedamas sparčiai vystyti. Tai visų lietuvių darbas. Visų grupių parama ir pagalba reikalinga. Dėl to bent dabar, išmušus valandai, kada Lietuvai reikia mūsų pagalbos, privalome jėgas sujungti ir dirbti bendrai. Lietuva kelis kartus matė aktualų karo frontą. Ir dabar Lietuvos žmonės yra karo ugnį. Mūsų senoji tėvynė, mūsų tėvų žemė, išnaikinta, jos žmonės išblaškyti. Jiems pagalba būtina!

Rinkime Rubus Lietuvai Dabar.

Tuo reikalu ir atsišaukiame į kolonijų veikėjus. Prašome organizuoti rubų Lietuvai rinkimą. Surinktuosius drabužius prašome laikyti savo parinktose patalpose iki lapkričio 1 d. Vėliau pranešime kur rubus išsiųsti ir pateiksime smulkias instrukcijas. Tuo laiku jau numatome turėti New Yorke sandėlį.

Nukentėjusiems Lietuvos gyventojams amerikiečiai nuoširdžiai ir duosniai gelbsti. Mūsų giminėms Lietuvoje jie pasiryžę teikti visokeriopą pagalbą. Mes, lietuvių kilmės amerikiečiai, tuo labiau privalome atjausti savuosius Lietuvoje, senojoje mūsų protėvių, tėvų žemėje, pilnoje kapų, vargo ašarų ir kraujo... Ir daug galime gelbėti, jei suglausime jėgas, sukaupsime energiją, ne dalį bet visą energiją bent vajaus laiku, kad musiškiečiai Lietuvoje pajustų pagalbą.

Kaip Suorganizuoti Rubų Rinkliavą?

Greičiausias ir kitų išmėgintas budas, organizuoti grupes, skyrius ar narius. Pavieniai reikalingi savo įtakos organizuoti kitataučius. Parapijų draugijos, klubai, kurie darbui užjaučia, galit skaitytis šios organizacijos skyriais. Svarbu organizuoti savo tautos žmones, bet ypatingai prašome pakviesti ir ne lietuvių kilmės amerikiečius, kurie nori ir gali Lietu-

vai gelbėti. Užmegskim santykius su įtakingais žmonėmis, kurie išsigali ir nori mums gelbėti, kurie tik laukia kvietimo. Šalpai neatsisakys.

Čia organizuojama Amerikos pagalba Lietuvai, ne vien lietuvių pagalba saviškiams Lietuvoje.

Keli žmonės gali suorganizuoti skyrių. Tuoj gaukite patalpas rubams. Atsišaukite per savo apylinkės spaudą. Pateikite čia mūsų paduotų minčių. Parašykite automobilistų ir sunkvežimių (trokų) savininkų rubus suvežti. Nepamirškite pasidarbavusiems padėkoti. Įvertinkite talkininkų darbą aprašydami spaudoje. Tiek lietuviška, tiek amerikiečių spauda mielai talkininkaus.

Atlikime Savo Pareigą!

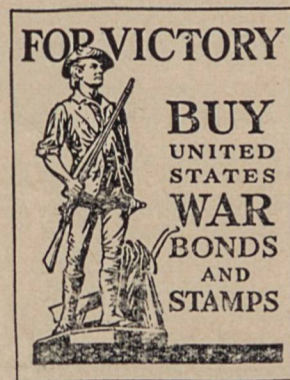
Dirbkime turėdami mintį, kad kiekvienas gautas rubas apdengs mūsų tėvelį, motinėlx, brolelį, seselę ar giminę. Mes gerai žinome, kad Lietuvos žmonių viltys yra Amerikoje, mumyse. Jie žino, kad mes čia turime šiltą pastogę ir prieglaudą. Mes jiems per metų metus tą esame sakę ir įrodę. Mes pereito karo laiku nukentėjusius Lietuvoje parėmėme. Mes siuntėme pagalbą nepriklausomai Lietuvai. Gelbėsime ir dabar, kada Lietuva jau trečią kartą karo ugnies naikinama.

Alkaną papenėk, sergantį pagydyk, benamiį priglauk, nusivylusį suramink, o nuogą aprenk! Nelaimėj pažinsi draugą. Težino Lieuva, kad mes su ja!

Rubų Lietuvai Vajaus darbui BALF Valdyba pakvietė žinomą visuomenininką, laikraštininką, radijo kalbėtoją Joną Valaitį, kuris suteiks platesnių žinių apie rubų rinkimą, tvarkymą vajaus organizavimą. Visais rubų vajaus reikalais malonėkite kreiptis į

UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc.,

19 West 44th Street New York 18, N. Y.
c/o JONAS VALAITIS, Room 510
Tel. MUrray Hill 2-8062.

GRAŽUS PAVYZDYS.

Kaip matote šis numeris išeina su nauju mūsų kampelio antgalviu. Tai paaišyba mūsų buvusiojo pirminko, dabar toliamame Pacifike karėivio, Bruno Gedimino. Būdamas tūkstančio mylių atstume nuo mūsų prie labai nepalankių aplinkybių atranda laiko ir atsimena organizaciją. Kaip paskutiniu laiku Bruno rašė: "Aš prie savo rankų darbo taukinės žvakės šviesos, rašau jums, ir trokštu kad mūsų organizacija "Jaunoji Lietuva" kuogeriausiai gyvuotų. "Ištikro tai vienas gražus pavyzdys, kuris turėtų amžinai pasilikti mūsų organizacijos istorijos lapuose ir mūsų pačių atmintyje. Bruno budamas su mumis veik visą savo liuoslaikį pašvėsdavo organizacijos labui, nekreipdamas dėmesio į laiko stoką, kurio jam pačiam labai truko. Galime įsivaizduoti, kiek liuso laiko jis turi tenai. Jei mes visi stosime rimtai į darbą, pasiimdami Bruno už pavyzdį, mūsų organizacija į trumpą laiką išaugs į lygią kitoms didesnėms organizacijoms. Tad visi į darbą. Pasistengkime parduoti kuodaugiausia tikietų į rengiamą mūsų organizacijos bunco party ir šokių, kad šis parengimas pasisektų visokiais atžvilgiais, tuomet parodysime ir Brunui, kad čia pasilikę darbuojame mūsų organizacijos labui. Kaip jau žinoma, parengimas įvyks Spalių 29 dieną Wengeliausko salėje, 4500 South Talmon Avenue, Chicago.

PASTABOS:

Sekmadienyje, Spalių 15 dieną, A. Rapšutės namuose, 6844 South Green Street įvyko eilinis mūsų susirinkimas. Narių prisirinko gana daug. Neatsilankė tik tie, kurie turėjo dirbti. Raug reikalų apsvaistytą. Tarp kitko sudaryti galutini planai dėl ateinančio mūsų parengimo "bunco ir šokių", kuris bus Spalių 29 dieną, Wengeliausko salėje, 4500 South Talmon ave. Parinkta aukų Community ir War Fondui. Pinigai kartu su auka iš organizacijos izdo per izdininke Sofiją Žickienę, bus pasiųsti Fon-

dui. Atsilankė ir naujas narys Jonas Barauskas.

—*—

Kadangi narių skaičius kas kart daugėja, pas eilinius narius namuose laikyti susirinkimai veiki neįmanoma. Todėl nutarta pavesti Valdybai surasti patogią patalpą, kad su naujais metais galėtume laikyti susirinkimus kiek liuosesnėje vietoje.

—*—

Ateinantis susirinkimas įvyks Lapkričio mėn. 19 d., Antano ir Sofijos Brazauskų namuose, 2310 West 71st Street. Kiekvienas narys privalo stengtis susirinkimui atsilankyti, nes šį kartą bus nuominuojami kandidatai ateinantiems metams valdybai.

—*—

Butų galima pastebėti nariams, kad einant mūsų konstitucija, norint prirašyti naują narį organizacijon, rekomenduojas narys turėtų gauti užpildytą pareiškimą iš norinčio įstoti naujo nario ir patiekti sekančiam susirinkimui aplinkantui nedalyvaujant. Tuomet susirinkimas gali pilnai apsvaistyti aplikanto asmenį. Kadangi dabartiniu laiku į tai mažai buvo kreipiama dėmesio, nes naujų narių mažai atsirado, būtų pageidaujama, kad aukščiau nurodytas naujų narių prirašymas būtų vykdomas, sulig konstitucija.

—*—

Šį mėnesį šventė gimtadienius šie nariai: Spalių 7 Stasys Dabrovolskis, Spalių 8, Ad. Deringis, Spalių 29, H. Paulas ir Spalių 24 pirminkas A. Rudokas. Kai kurie nariai būtent: St. Dering, A. Daučas ir Kat. Dūray, šventė Ad. Deringienės gimtadienį labai iškilmingai, net gražiausioje "Brown Derby" Klube. Linkime celebrantams ilgiausių metų.

—*—

Kas susirinkimas, po kelius žodžius kiekvienas narys parašo ant bendro laiško mūsų nariams kariškiams. Praeitą susirinkimą buvo rašoma Vytautui Uzniui ir Stepui Deringiui. Kariškiai gavę tokius laiškus labai apsidžiaugia kas matosi iš gautų nuo jų atsakymų. Jie žino,

kad mes rinkdamiesi kiekvieną mėnesį kartu atmename ir juos. Ateinantį susirinkimą bus rašoma Brunui Gediminui ir Brunui Katauskui.

—*—

Kalėdinės dovanos užjūryje esantiems nariams-kariškiams jau išsiųstos. Tai dėka pasidarbavimu St. Gerdvilaitės, Helen Gediminas ir Onytės Rapšutės.

—*—

Narė Frances Urnežis jau sugrįžo iš ligoninės ir pamažele sveiksta. Sakosi jaučiasi gerai ir greitu laiku bus vėl su mumis organizacijos darbui pasiruošus. Lauksime!

—*—

Sofija Žickus ir St. Gerdvilaitė, apleido mūsų bowling komandą. Pirmoji išėjo naktimis dirbti į karo pramonę-gi antroji lanko vakarinę mokyklą. Gaila kad tas įvyko. Mūsų bowling komanda prarado dvi geras lošejas.

—*—

Organizacijos vardu dėkuojame p. p. Rapšiams ir Onytei, už taip gražų priėmimą ir pavaišinimą po įvykusiojo susirinkimo. Po p. Rapšių pastogę "Jaunoji Lietuva" nariai visuomet praleidžia jaukiai ir linksmai laiką.

—*—

Sekmadienyje, Spalių 22 dieną, visi dalyvaujame masiniame susirinkime Dariaus-Girėno salėje, 4412 South Western Avenue. Tuo paremsime išgarsinimą adv. Antano A. Olio kandidatūros į teisėjus. Stengkimės, kad išrinktume dar vieną lietuvių teisėją.

—*—

ATNAUJINKIT PRENUMERATĄ

"MARGUTIS"

Metams \$2.00

Pusei metų 1.00

6755 South Western Ave.,

Chicago 35, Ill.

☒ **ANTHONY A. OLIS**
F O R
Judge Municipal Court

RECOMMENDED AND ENDORSED BY THE CHICAGO BAR ASS'N.
— REPUBLICAN —

Anthony A. Olis, Republican Candidate for Judge of the Municipal Court, is a World War I veteran. He is a graduate of the University of Chicago Law School, J. D., 1921.

The Chicago Bar Association has recommended him for the office of Judge, as follows:

"He is a man of integrity, is quiet in manner, courteous and conscientious. He is qualified for the office."

I urge you to vote for my friend, ANTHONY A. OLIS For Judge,

— MARGUTIS.

TOLI NUO TĖVYNĖS . . .

Seniai jau apleidau aš mylimą šalį
Kur motina dainavo sukdama ratelį,
Gražias pasakas sakė, poterių mokino —
Pasiliko viskas man dėl atminimo . . .

* * *

Seniai jau apleidau tą mylimą šalį,
Kur buriais keliavom garbint Visagalį,
O dainos, žaismai, tos dienos laimingos,
Vilties pilnos, šviesios ir galingos . . .

* * *

Seniai jau apleidau tą mylimą šalį,
Kur puikios lelijos žydėjo daržely;
Kur sesės iš rutų vainiką nupynė
Ant kapo uždėjo kankinių tėvynės . . .

* * *

Seniai jau apleidau tą mylimą šalį,
Kur dabar iš vargo išbristi negali
Kur gaudžia kanuolės, gaisrai viską miną,
Kur mūsų lietuvio, nieks nenuramina . . .

* * *

Seniai jau apleidau tą mylimą šalį,
Jos tikras lietuvis užmiršti negali.
Į tėvų žemę traukia mus kiekvieną,
Už laisvę kovosim ir naktį ir dieną . . .

— ALPUKAS.

PIRKITE KARO BONUS!

Masinis Mitingas Spalio 22 d.

DARIAUS-GIRĖNO SVET.

GRAŽUS GROGRAMAS SU PRAKALBOM.

DALYVAUKIME!

2:30 Po Pietų

Darbuokimės, kad išrinkti

Adv. Antaną A. Olį į Teisėjus.

ČIAP SUI

Rašo Pūstapėdis

— ★ —

Kaip jūs sau norit, bet visgi turėtų būti šitaip. Jeigu žmogus nori gauti darbą, tai pirm pradėsi dirbti, daktarai išekzaminuoja sveikatą. Kiekvieną vyrą kurį priima į kariuomenę taip pat išekzaminuoja. Žmogelis nori apsivesti; taip pat ekzaminuoja. Taipgi ar nebūt gerai, kad išekzaminuotu kiekvieną kandidatą? Kad nepatektų į valdžią bepročiai.

— ● —

Visi kaltina Paryžių del visokių prašmatnybių. Kasgi gali būt tame Paryžiui kaltas? Žmonės įpatingai moters pasiėmė madas ne iš Paryžių, bet iš šventųjų paveikslų. Nagus pentuoti lūpas, veidus, ir iš antakių plaukus pašioti. Vadinasi, moterys prisitaikė prie šventųjų, nes tie paveikslai jau buvo toki piešiami per šimtmečius. Tai kam čia kaltinti Paryžių?

— ● —

Žmogus sako. Kokia brangumo pypke tu pirksi, vis vien be tabako nedega. Tik paklausykite mano patarimo, o matysit, kad pypkė degs ir be tabako. Tik įmesk pypkę į degantį pečių ir matysi, kad iš pypkės tik pelenai paliks.

— ● —

Kaip girdėt, tai Stalinas sumanė ant sosto buvusį Rumunijos karalių Karolį. Taigi matot kaip viskas pasaulį klostasi. Rusijos Carą komunistai užpampino, o Rumunijos karalių, tupdo ant so to. Juk karaliai visi vienodi. Net ir kazyrose skirtumo nėra.

— ● —

Ot daleiskim Anglijos karalius turi karūną, o Stalinas tik pypkę. Anglijos karalius apsivilkęs raudonu švarku ant arklio jodamas šaudo zuikius, o Stalinas vaikšto pėsčias ir šaudo savo piliečius...

— ● —

Vokiečiai viruomet amerikiečiam dėkavojo. Kuomet pamato keletą šimtų amerikiečių tankų per laukus atvažiuojant, tai visi rėkia: "tenks, nori, kad ir kita partija, kuri padėjo

tenks". Arba lietuviškai sakant "ačiu, ačiu!"

— ● —

Lietuvių kalboj yra taip. Vienas sako: Aš pareisiu namo, apsiskusiu, apsirėdysiu, tai tu manęs tuomet nepažysi. O antras atsako taip: Kaip aš tave pažysiu: juk tu ne karvė, o aš ne veršis.

— ● —

Ant kiek aš suprantu tai prie grybų reikia pridėti taukų, sviesto arba smetonos. Tai tas buvo kada tai, labai seniai. Bet dabar apart viso ko, dar reikia pridėti ir gasalino kokio 15 gorčių. Nes kitaip grybų nevalgysi. Kitaip, sakant, suvis nematysi...

— ● —

O PAPA, O ČIA ČIA,

O papą, o čia čia,
Vyras eina su pačia.

Jisai vedas savo žmoną
Ir nupirks jai karo Boną.

O pa papą, tamta dry,
"Džiapsas" plauko vandeny,
Jisai plaukia išsigandęs,
Nes jau laivas jo nuskendęs.

O pa papą, trala lą,
Pilipynų ten sala.
Po tas salas "džiapsus" gaudo,
Su mūs Bonais į juos šaudo.

Tamta dry, pagiry,
"Čiorčilėlis" jau Kremly,
Čia už pypkės, už cigaro
Jis pasauliui taiką daro.
O čia čia bum bum,
Kalba žmogus su žmogum.
Reik Balkanų, Pabaltijos,
Reikia Finų ir Lenkijos.

Ojo joj, tai tai,
Parakyk ką matai?
Matau lapkričio septintą
Reikės "bosą" šaliai rinkti.

O čia čia tam ta dry,
Dikčiai grybų pagiry.
Mes tų grybų nebeimsim
Geriau prezidentą rinksim.
Pūstapėdis.

RINKSIME PREZIDENTĄ

KAIP "MUDU DU BROLIUKAI"
Jau ateina laikas;
Rinksim prezidentą,
Vieni verksim, kiti šoksime
Kviesim muzikantą.

Vienas - demokratą,
Kits - republikoną;
Bet vis viena, mes išrinksim
Šiai šaliai valdoną.

Komunistai dreba,
Išsigandę "Dūjo" (Dewey)
Ant "baloto" jam nedėse,
Pjautuvo, nei kūjo...

Sako "Juožas" liepęs
Rinkti demokratą,
Kad galėtų čion gyventi
Ir sukt Maskvos ratą...

Jei republikonai
Išbalsuotų "Dūjū"
Tai iššluotų jis į "jėlą"
Pjautuvą ir kūjū...

Turim laisvą šalį —
Nereik diktatūros;
Tegul džiūsta ten pas "Juožą"
Sušaudintos skūros...
Pūstapėdis.

MARGOS ŽINIOS

Lankėsi Margutys Juozas ir Mari-
ona Bačiūnai iš Tabor Farm. Juozas
Bačiūnas buvo nuvykęs į šiaurinę
Michigan, dalyvauti rezortininkų ir
viešbutininkų suvažiavime. Jam te-
ko apvažinėti įdomios vietos šiauri-
niame Michigane, prie Superior
Lake. Suvažiavimo pasitarime, įvai-
rios kelionės, tęsėsi tris dienas. Už-
baigta su bankietu Ironwood mieste.
Bankiete J. J. Bačiūnas pasakė įdo-
mią kalbą apie rezortininkų reika-
lus. Jam sukelta didelės ovacijos,
kaipo vienam iš geriausių kalbėtojų.
J. J. Bačiūnas yra valdybos narys re-
zortininkų sąjungos...

— ★ —

Artinasi politiška "sūdna diena".
Abi partijos dirba išsiuose, kad lai-
mėti. Demokratų dabartinis prez-
Rooseveltas, kandidatuoja ketvir-
tam terminui. Republikonų kandi-
datas Thomas Dewey, tik pirmam.
Abi partijos tikisi laimėti. Lapkri-
čio 7 d. eikite balsuoti. Chicagos lie-
tuviai nusitarę balsuoti ne tik už
vieną ar kitą partiją, bet ir už savo
tautietį kandidatą adv. Antaną A.
Olį, kuris kandidatuoja į Chicagos
miesto teisėjo vietą. Už adv. Anta-
ną A. Olį, gali balsuoti ir demokra-
tas ir republikonas, nes teisėjų ba-
lotas yra atskiras. Kiekvienas lietu-
vis ieško draugų lietuvų kilmės,
kad padėtų kryžiuoką ties vardu
ANTHONY A. OLIS. Jei dar vie-
nas lietuvis teisėjas Chicagoje būtų
išrinktas, apsidžiaugtų netik chica-
giečiai, bet ir kitų kolonijų lietu-
viai.

— ★ —

Adv. Antanas A. Olis yra ant Re-
publikonų Partijos baloto. Chica-
gos lietuviai yra patriotai ir nepaiso
ant kokios partijos tautietis kandi-
datas yra: balsuoja ir "dacol". Kas
paisė kaip dabartinis teisėjas J. T.
Zuris kandidatavo. Visi darbavoši,
kad būtų išrinktas. Dabar visi dar-
buojasi už adv. Antaną A. Olį, nes

ant savo baloto, laimėtų. Tat pasidarbuokime visi. Prikalbinkite savo draugus padėti kryžiuoką ties ANTHONY A. OLIS vardu, lapkričio 7 dieną...

Srgt. A. Lapinskas geras dienas prisiuntė visiems Margutiečiams. Pasiilgo radio valendėlių. "Tankiai, rašo jis, radijuoju prie telefono triūbelės, tarytum ir kalbuosi su jumis"... Taip pat Lt. C. Deveikis ir gi sveikina visus iš karo fronto. Jis dalyvauja kovose su naciais. Ir Cpt. R. A. Vasalle, prisiuntė pluoštą linkėjimų, net iš Vokietijos žemės. Vien nuo Kazio Šimkaus nesigirdi. Srgt. J. Urbonas atsiliepia kartas nuo karto, kad dar gyvas. Vien Bruno Gediminas, tai netingi parašyti įspudžių iš kario gyvenimo. Tuos įspudžius, neužilgo pasiskaitykite Marguty. Įdomus Naujosios Gvinejos gyvenimas "džiunglėse".

Komp. J. Žilevičius, prisiuntė raštų apie a. a. komp. Stasio Šimkaus gyvenimą ir veiklą muzikos dirvoje. Per eilę Margučio numerių, skaitysite aprašymus, kurie bus taip įdomus, kaip ir a. a. komp. J. Naujalio, kuriuos paruošė spaudai p. Žilevičius. Tuos Margučius taupykite dėl savo karių grūžę iš karo lauko, gryžę iš kariuomenės, ras sau įdomaus istoriško aprašymo apie lietuvius muzikus, kurie kai ir visi kiti tautos veikėjai, darbuotojai, prisideda prie tautos kultūrinimo. Dainos ir muzika suskamba pirmiau ir karo lauke, negu šautuvų trakšėjimas ir kanuolių užimas...

KALBA ADV. J. GRISH
THE FOLLOWING IS A RADIO
TALK BY ASS'T. ATTY. GENERAL
JOSEPH J. GRISH DELIVERED
OVER MARGUTIS LITHUANIAN
PROGRAM, STATION
W H F C

A year ago, my colleague, Attorney Doctor Anthony A. Olis, and myself, together with Reverend Father John Balkunas from New York, went to Washington, D. C., and appeared before the President's Relief Control Board and there presented the plight of the people in Lithuania.

The ultimate result from this meeting was that the United Lithuania Relief Fund of America was established which in turn a few months ago was accepted into the National Community and War Fund.

You have been very generous in the past contributing to the Community and War Fund but today we should double and triple our contribution because this money will not only take care of our local needs and the needs of the U. S. O. and armed forces, but also of the unfortunate the who live in the land of your forbearers, Lithuania.

I am told that about \$250,000 will be allocated to Lithuanian Relief from this joint effort. So if you have given a day's pay before to the Community and war Fund, let us double and triple this contribution in this drive.

Before the joint fund was created, we had various solicitors on behalf of various worthy relief fund, but this has been eliminated by one great big fund, the Community and War Fund.

Many of us loved ones in the armed forces of the United States and we know that this money will help to provide with entertainment

and physical comforts of our armed forces in all parts of the globe.

Mrs. Josephine Dauzvardis, who is Chairman of the Lithuanian Division, has done splendid work in arousing enthusiasm in this work and I therefore appeal on her behalf, as Chairman of our Group, to go over the top for this most worthy cause.

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

10,000 BONKŲ GERIMŲ

NATHAN KANTER, "Lietuviškas Žydukas"

WHISKEY — GIN
BRANDY — WINE
RUM — CORDIALS
IR KRUPNIKO

Dabar išparduodama
už specialiai

ŽEMAS KAINAS

"Kas pirmesnis — tam geresnis" — taip sako lietuvių patarlė.

Todel pasiskubinkite
atsilankyti į

MONARCH LIQUOR STORE
3529 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Prenumeruokite "Margutį" patys sau ir savo draugams, nes tai yra vienintėlis juokų ir muzikos žurnalas lietuvių kalboje.

DABAR

Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rušies Namų Materijolas mūsų jardę. Apžiūrėkite staką ir aukštą rušį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viškų, sklepų ir fletų. PASITARKITE SU MUSŲ EKSPERTAIS kasling persatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!

STASYS LITWINAS

General Manager

CARR - MOODY LUMBER CO.

Patarnauja Lietuviai Salesmanai

3039 SOUTH HALSTED ST.

TEL VICTORY 1272

VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų

DARBO DIENOMIS

UŽSIRAŠYK AMERIKOS "LIETUVIŲ NAUJIENOS"

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pa-
veiksluotas ir daug skelbimų. Kaina \$1.00
metams. Adresas:

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 No. 6th St.,

Philadelphia, Pa.

DIRVA

Redaktorius K. S. Karpis
Kaina \$2.00

Savaitraštis leidžiamas Clevelande

Adresas:

6820 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO.

SANDARA

AL Tautinės Sandaros Organas

Metams kaina \$2.00

Redaktorius M. Vaidyla

Ad.: 840 West 33rd Street
Chicago 8, Ill.

BACK THE ATTACK

BUY THAT

EXTRA BOND

NOW!!!

LAIDOJANT PASITARNAUS LIETUVIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Liet. Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Tel. YARds 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone CANal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SOUTH MICHIGAN AVENUE
PHONE PULLMAN 1270

Telefonas YARds 1419

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET
Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Tel. YARds 4908

Antanas M. Phillips

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. PULLman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. LAFayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

KOPLYČIOS DYKAI VIŠOSE MIESTO
DALYSE AMBULANCE PATARNAVIMAS

DIENĄ IR NAKTĮ

